

**Ольга ДЕРЕВІНСЬКА, науковий співробітник
Кременецько-Почаївського ДІАЗу**

ДУША МИТЦЯ, ЗАПЮБЛЕНА В ЖИТТЯ...

Кременеччина здавна славилася талантами. Тут народжувалися і сюди приводили життєві дороги відомих художників, поетів, науковців. Середовище міста сприяло розвитку таланту та становленню самобутності майстра пензля як такого. Мабуть, саме тому серед плеяди знаних кременецьких художників засіяла зірка творчого злету й Валентина Величка. Життєвий шлях митця розпочався у далекому Краснодарському краї 19 лютого 1942 року.

Власне там вже у шестирічному віці проявилася тяга до малювання. Згодом сім'я переїхала до Кременця, де майбутній художник закінчив середню школу та Педагогічний інститут (1963 р.). Своїм професійним середовищем обрав освітянську ниву: працював у ДЮСШ, загальноосвітній школі №5 м. Кременця, а з 1969 року — викладачем у Кременецькому педучилищі, згодом — інституті. Проте робота вчителя не завадила розвиватися Валентині Величці як митцю. Він додатково здобув художню освіту у Тернопільському НПУ ім. Володимира Гнатюка за спеціальністю «Дизайн і народні промисли».

Серед творчого доробку художника переважають живописні роботи, художні розписи, оформлення інтер'єру, художня і прикладна графіка. Тематика його картин надзвичайно широка: тут і натюрморти, і пейзажі (особливо зображення пам'яток історії та архітектури древнього Кременця і Почаєва), і портрети (відомі і невідомі кременчанам постаті). У виконанні робіт художник

часто поєднує кілька технік, чим виробив власний стиль, однак використовує і звичайні олійні фарби, акварель, олівці, фломастер, туш, гелеву ручку.

Професійно Валентин Величко займається мистецтвом з 1965-

го, а його окремі роботи експонуються на виставках із 1970 року. Його творча постать вирізняється серед когорт місцевих художників своїм ліризмом та віртуозністю художніх образів, а самобутньому образотворенню притаманні розмаїття технік, постійні пошуки граней, штрихів, елементів, широкий спектр колористики та глибоке філософсько-сентиментальне спів-

переживання світу на полотні. Картини, які творить цей художник, характеризуються цілісністю образів. Споглядаючи їх, неначе читаєш цілий твір, написаний не словами, а мовою ліній та граней.

Діапазон його творчості — надзвичайно широкий та реалістичний. Так, для передачі пейзажних горизонтів автор сягає найдалішх сокровених куточків своєї душі і передає на папері всю сутність самобутньої архітектури древнього крем'яного міста

і віковичну природу нашого краю.

У доробку митця є безліч картин, де зображено куточки нинішнього і вчорашнього (часто вже неіснуючого) Кременця. Ці роботи, як фотографії зі старих альбомів, ніжно хапають ностальгічними нотками за душу, оскільки час невинний, і лише мистецтво в силі затримати ту дійсність, яка вже через мить летить

у небуття, стає історією, закарбовуючись у спогадах. Валентин Величко своїми роботами передає своєрідність і неповторність кременецьких вулиць. Його рука надає величчя та помпезності старим будівлям, величним храмам, від споглядання яких поринаєш

у згодках: де це дивовижне місце, де та таємнича вуличка, захована у нетрях нашого містечка?

Картини Валентина Величка сповнені сентиментальності: художник, як маленька дитина, боїться втратити найважливіше — свій погляд, своє бачення даного ракурсу, і своїми швидкими зарисовками поспішає закарбувати момент. І так один за одним народжуються сюжети численних графічних робіт: портрети та миттєві зарисовки знаних і маловідомих кременчан, архітектурні пейзажі, природа, які у сплутаності та філософській абстракції ліній перетворюються у досконалі образи.

За роки творчості автор виробив своє світобачення, свій «почерк», якими відображає душевний вимір своєї високої індивідуальності. Художник не копіює, не штампує конвеєрно робіт з однією ціллю продати їх: він малює, бо творить, бо це процес передачі відчуттів і почуттів, прагнення зафіксувати для майбутніх поколінь неповторні миті життя.

Графічні твори Валентина Величка особливі. Митець виконує їх з натури і, мабуть, тому глядач відчуває ту миттєвість композиції, швидкоплинність часу у виразних різких штрихах, повній розкутості ліній, живописності та плавності (наведеності) контуру. Все передає рух, адже важлива кожна деталь кожної миті, що так майстерно передає автор у своїй графіці, яку виконує як у «чистому»

вигляді, так і у змішаній техніці. Кожна робота — це гімн красі, це пісня величчя і досконалості, це куточок світу, де невлімово присутні і затишок, і ностальгія.

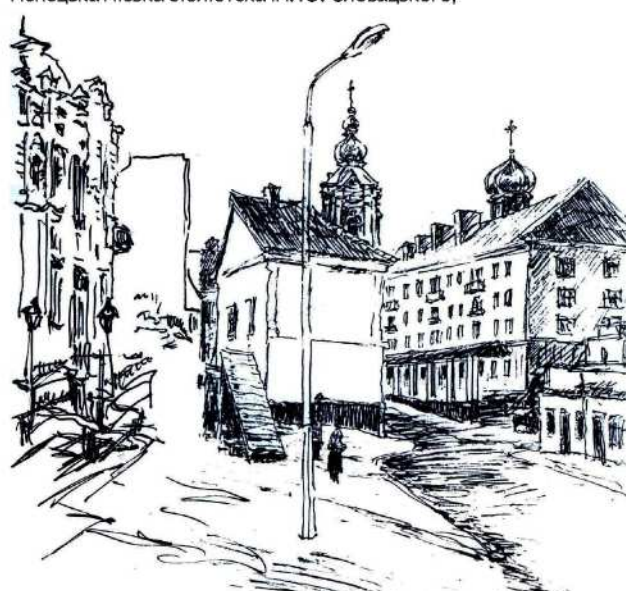
Валентин Величко є самобутнім і незалежним малярем. Він із середовища митців, які не ставлять за мету фотографічно відобразити навколишній світ, а намагається мовою графічних образів донести глядачам своє бачення та особисте переживання прекрасного, без чого мистецтво не може існувати.

Відколи Валентин Величко почав творити, він прагнув до співпраці з глядачем, хотів відкривати власний світ мистецтва іншим, тому шанувальники мали нагоду споглядати солідний творчий доробок художника на багатьох персональних виставках:

1987 р. — м. Кременець — 82 твори;

1989 р. — м. Почаїв — 87 творів;
1990 р. — м. Тернопіль — 90 творів;
1991 р. — м. Кременець — 111 творів;
1992 р. — м. Кременець — 76 творів;
1996 р. — м. Новоград-Волинський — 87 творів;
1999 р. — м. Почаїв — 68 творів;
2002 р. — Кременецький краєзнавчий музей — 132 твори, Кременецька міська бібліотека ім. Ю. Словацького;

2017 р. — Виставкова зала Почаївського історико-художнього музею, Виставкова зала Кременецького краєзнавчого музею.

Окрім персональних, роботи художника демонструвалися й на колективних вернісажах:

1988 р. — Ре-спубліканська виставка профспілок у м. Києві;

1991 р. — групові виставки «Кременець в малярстві і фотографії» у Кракові, Вроцлаві, Познані, Варшаві (Польща), де було представлено 40 робіт автора;

1993 р. — виставка «Образотворче мистецтво художників-аматорів України» у Києві;

1994 р. — групова виставка до 185-річчя Ю. Словацького у Тернопільському обласному художньому музеї;

1995 р. — перша групова виставка створеного творчого гурту «Гладушик» (м. Кременець); групова виставка гурту «Гладушик» у Музеї українського мистецтва (м. Рівне);

1996 р. — групова виставка гурту «Гладушик» у Волинському обласному художньому музеї (м. Луцьк);

1999 р. — групова виставка мистецтв Тернопільщини «Кременець — родинне місто Словацького в малярстві і фотографії» (м. Кременець); групова виставка «Там, де іква котить хвилі...» під час Міжнародного художнього пленеру, що проходив у рамках відзначення Року Словацького (м. Кременець); з грудня 1999 року по липень 2000 року ця експозиція мандрувала містами Польщі (229 творів вісімнадцяти художників). До цієї події було видано каталоги робіт польською та українською мовами.

2000 р. — групова виставка гурту «Гладушик з нагоди п'ятиріччя

від дня заснування колективу» (м. Кременець);

2000 р. — групова виставка гурту «Гладушик» у Виставковій залі Спілки художників Тернопільщини. Загалом колективом організовано і проведено 17 групових виставок.

За свою плідну творчу працю Валентин Величко отримав звання «Відмінник народної освіти», «Народний майстер живопису» (1999 р.), нагороджений двома медалями, Почесним знаком Міністерства культури України «За заслуги в розвитку культури і мистецтва», а за результатами участі в обласних виставках — грамотами, дипломами, зокрема в 1989 — 90 рр. — Дипломами II ступеня; в 1991, 1995 рр. як переможець обласних виставок — Дипломами I ступеня, грошовими преміями.

Ряд робіт Валентина Величка придбано музеями Тернопільщини, окремі з них знаходяться у приватних збірках громадян СНД, США, Канади, Австралії, Польщі, Німеччини, Австрії, Ізраїлю, Франції.